

32011D0477

28.7.2011.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 196/21

ODLUKA KOMISIJE**od 27. srpnja 2011.**

o sigurnosnim zahtjevima koje u skladu s Direktivom 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća moraju ispuniti europske norme kako bi se spriječili određeni rizici koje za djecu predstavljaju unutarnja sjenila, prozorski zastori na upravljanje uzicom i sigurnosne naprave

(Tekst značajan za EGP)

(2011/477/EU)

EUROPSKA KOMISIJA,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Direktivu 2001/95/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 3. prosinca 2001. o općoj sigurnosti proizvoda ⁽¹⁾, a posebno njezin članak 4. stavak 1. točku (a),

budući da:

- (1) Prema drugom podstavku članka 3. stavka 2. Direktive 2001/95/EZ, pretpostavlja se da je proizvod siguran kada je u skladu s neobveznim nacionalnim normama kojima su preuzete europske norme čije su referentne oznake objavljene u *Službenom listu Europske unije*.
- (2) Te europske norme donose europska normizacijska tijela na temelju specifičnih sigurnosnih zahtjeva koje utvrđuje Komisija.
- (3) U brojnim kućanstvima nalaze se sjenila i drugi prozorski zastori s uzicom koja se koristi za podizanje ili spuštanje proizvoda (uzica za upravljanje) ili za povezivanje različitih dijelova proizvoda (vezna uzica). Te uzice za djecu predstavljaju rizik od davljenja, s obzirom da mogu nastati petlje u koje se djeca mogu zaplesti tijekom igre u blizini prozora. Djeca se također mogu popeti na prozorsku klupicu ili pokušstvo kako bi dosegla uzicu. Do nesreće može doći i ako su kreveti ili kolijevke u blizini prozora, a uzica unutar dječjeg dosega.
- (4) U 1998. godini je u odabranom uzorku bolnica u 15 država članica Europske unije 129 djece hospitalizirano s ozljedom nastalom zbog petlje na uzici prozorskog sjenila ili draperije ⁽²⁾. Procjenjuje se da u Ujedinjenom kraljevstvu svake godine umre jedno ili dvoje djece zbog zaplitanja u uzicu sjenila. Komisija je nedavno upoznata s 10 nesreća u kojima su umrla djeca starosti od 15 do 36 mjeseci u Irskoj, Finskoj, Nizozemskoj, Ujedinjenom kraljevstvu i Turskoj u razdoblju od 2008. do 2010. godine. U Sjedinjenim Američkim Državama od 1999. godine prijavljeno je 119 nesreća sa smrtnim posljedicama i 111 nesreća sa izbjegnutim posljedicama

koje su se dogodile zbog prozorskih zastora na upravljanje uzicom. U Kanadi je od 1986. godine s tim proizvodima povezano 28 nesreća sa smrtnim posljedicama i 23 nesreća sa izbjegnutim posljedicama. U Australiji se od 2000. godine najmanje 10 djece slučajno udavilo uzicom sjenila ⁽³⁾. Međutim, ove brojke prikazuju tek dio problema obzirom da se veliki broj takvih nesreća ne prijavljuje ⁽⁴⁾.

- (5) Istraživanja pokazuju da se većina slučajnih smrti zbog uzice sjenila događa u spavaćim sobama i da pogađa djecu starosti od 16 do 36 mjeseci. Više od polovice tih nesreća uključuje djecu starosti oko 23 mjeseca. Iako su u toj dobi potpuno pokretna, djeca se ne mogu samostalno osloboditi ako se zapletu u uzicu, obzirom da su im glavice još uvijek teže u usporedbi s ostatkom tijela nego u odraslih, a kontrola mišića još nije u potpunosti razvijena. Pored toga dušnik još nije u potpunosti razvijen pa je manji i mekši nego u odraslih i starije djece, zbog čega se djeca brže uguše ako je vrat stisnut ⁽⁵⁾.
- (6) Europska norma EN 13120:2009 sadržava zahtjeve za unutarnja sjenila, uključujući sigurnost. Međutim, neke vrste sjenila koje su povezane s nesrećama nisu predmet te norme.
- (7) Europska norma EN 13120:2009 odnosi se na unutarnja sjenila s ručnim i električnim upravljanjem, od kojih su ova druga obuhvaćena u sprezi s Direktivom 2006/42/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o strojevima ⁽⁶⁾. Međutim, ta Direktiva ne obuhvaća sigurnost djece u odnosu na specifični rizik od davljenja i ne primjenjuje se na sjenila s uzicom na ručno upravljanje.
- (8) Električni pogon može ukloniti rizike povezane s uzicama za upravljanje, ali ne i rizike povezane s veznim uzicama.
- (9) Drugi prozorski zastori s opasnim uzicama predstavljaju sličan rizik za djecu.

⁽³⁾ <http://www.ocba.sa.gov.au/productsafety/warning/blindcords.html>

⁽⁴⁾ <http://www.cpsc.gov/CPSC/PUB/PREREL/PRHTML97/97136.html>

⁽⁵⁾ <http://www.rospa.com/about/currentcampaigns/blindcords/>

⁽⁶⁾ SL L 157, 9.6.2006., str. 24.

⁽¹⁾ SL L 11, 15.1.2002., str. 4.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/consumers/reports/rights_child_safety_prod.pdf

- (10) U izvješćima o nesrećama koje uključuju uzicu kao uzrok smrti navodi se gušenje. Postojeće europske norme koje se odnose na prozorske zastore i sjenila ne sadrže zahtjeve za sprečavanje tog rizika.
- (11) Kako bi se spriječio rizik nepravilnog postavljanja ili nepostavljanja, proizvođači moraju poboljšati oblikovanje sigurnosnih naprava ili prozorskih zastora kako bi se spriječila uporaba proizvoda u slučaju da sigurnosne naprave nisu pravilno postavljene.
- (12) Potrebno je stoga utvrditi sigurnosne zahtjeve kako bi se osiguralo da su unutarnja sjenila i drugi prozorski zastori na upravljanje uzicom sami po sebi sigurni za djecu, čime se uklanja rizik od davljenja i gušenja zbog uzice i manjih dijelova unutar dosega.
- (13) Pored zahtjeva koji se odnose na sigurno upravljanje prozorskih zastora i sjenila na upravljanje uzicom, moraju se utvrditi i zahtjevi i informacije o sigurnosti proizvoda za sigurnosne naprave.
- (14) Mjere predviđene ovom Odlukom u skladu su s mišljenjem Odbora osnovanog na temelju članka 15. Direktive 2001/95/EZ i nisu im se usprotivili ni Europski parlament niti Vijeće,
- (c) „opasna petlja” znači petlja na izloženoj uzici, lancu ili sličnom predmetu koji se može djelomično sastojati od tkanine, koja se može oviti preko glave ili oko vrata malog djeteta zbog čega predstavlja rizik od davljenja;
- (d) „sigurnosne naprave” znači naprave ili način oblikovanja koji štiti malo dijete od rizika davljenja, primjerice tako što sprječava nastanak opasne petlje na uzici ili lancu, razbija opasnu petlju, otpušta uzicu ili lanac kada se stvori opasna petlja ili kada je uzica ili lanac pod opterećenjem, čini uzicu ili lanac nedostupnim djeci, sprječava zaplitanje uzice;
- (e) „izložena uzica (uzice), lanac (lanci), lanac (lanci) s kuglicama ili slični predmeti” znači uzica (uzice), lanac (lanci), lanac (lanci) s kuglicama ili slični predmeti koji su izloženi s prednje, stražnje ili bočne strane sjenila ili prozorskog zastora, te ih malo dijete može dosegnuti i povući, zbog čega nastaje opasnost od davljenja. Visina se ne smatra čimbenikom koji bi ograničio dostupnost.

Članak 2.

Sigurnosni zahtjevi za unutarnja sjenila, prozorske zastore na upravljanje uzicom i sigurnosne naprave koje europske norme moraju ispuniti u skladu s člankom 4. Direktive 2001/95/EZ navedeni su u Prilogu ovoj Odluci.

Članak 3.

Ova Odluka stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 27. srpnja 2011.

Za Komisiju
Predsjednik

José Manuel BARROSO

DONIJELA JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Za potrebe ove Odluke primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „unutarnja sjenila” znači proizvodi za prekrivanje prozora koji su postavljeni bilo gdje na unutarnjoj površini zgrade;
- (b) „prozorski zastori na upravljanje uzicom” znači proizvodi za prekrivanje prozora, osim unutarnjih sjenila, s izloženim uzicama. Prozorski zastori mogu biti postavljeni izvan prozora, između dva prozorska okna ili ispred prozora;

PRILOG

Sigurnosni zahtjevi za unutarnja sjenila, prozorske zastore na upravljanje uzicom i sigurnosne naprave

1. PREDMET

Sigurnosni zahtjevi navedeni u ovom dokumentu primjenjuju se na sva unutarnja sjenila i prozorske zastore na upravljanje uzicom neovisno o njihovom oblikovanju i korištenim materijalima, kao što su:

- žaluzine,
- rolo zavjese,
- vertikalne zavjese,
- plisirane zavjese,
- rimske zavjese,
- feston zavjese,
- panel zavjese,
- grilje,
- zavjese s namatanjem prema vrhu.

Ovi se zahtjevi primjenjuju i na draperije, mreže protiv insekata i sjenila u dvostrukim staklenim pločama ako se njima upravlja pomoću uzice, lanca, lanca s kuglicama ili sličnih predmeta koji su unutar dosega i mogu stvoriti opasnu petlju.

Ovi se sigurnosni zahtjevi odnose na djecu (malu djecu) starosti najmanje od 0 to 42 mjeseca.

2. ZAHTJEVI

Kod utvrđivanja zahtjeva za unutarnja sjenila i prozorske zastore na upravljanje uzicom neophodno je uzeti u obzir razumno predvidive uvjete njihove uporabe i moguće opasnosti za djecu koje mogu nastati zbog jedne ili više dostupnih uzica, lanaca, lanaca s kuglicama ili sličnih predmeta.

Kako bi se smanjio rizik od davljenja i unutarnjeg gušenja, unutarnja prozorska sjenila (i prozorski zastori na upravljanje uzicom) sama po sebi moraju biti oblikovana na siguran način. Za sigurno oblikovanje proizvoda moraju se uzeti u obzir sva dostupna sredstva koja se temelje na trenutnom razvoju znanja i tehnologije, ako se proizvod upotrebljava u bilo kojoj sredini za koju se razumno može predvidjeti da će joj mala djeca imati pristup ili ondje biti prisutna, kao što su primjerice mjesta stanovanja, hoteli, bolnice, crkve, trgovine, škole, vrtići i javna mjesta općenito. Ovi se zahtjevi primjenjuju i na sjenila i prozorske zastore koji se postavljaju u uredima ili bilo kojem drugom mjestu koje je preoblikovano u odnosu na izvornu namjenu i u kojem mogu biti prisutna mala djeca.

Unutarnja sjenila i prozorski zastori na upravljanje uzicom koji imaju jednu ili više dostupnih uzica, lanaca, lanaca s kuglicama ili sličnih predmeta moraju zadovoljavati sljedeće zahtjeve:

1. Uzica (uzice), lanac (lanci), lanac (lanci) s kuglicama ili slični predmeti ne smiju stvarati opasnu petlju;
2. Ako oblikovanje proizvoda ne uklanja rizik od nastanka opasne petlje, proizvod mora imati primjerene sigurnosne naprave kojima se rizik od davljenja smanjuje na najmanju moguću mjeru;
3. Sigurnosne naprave moraju biti predviđene kao sastavni dio proizvoda;
4. Sigurnosne naprave koje nisu sastavni dio proizvoda (primjerice navoji) moraju se unaprijed postaviti na jednoj ili više uzica, lanaca ili lanaca s kuglicama za upravljanje sjenilom ili prozorskim zastorom. Pored toga, na sigurnosnoj napravi mora biti vidljivo istaknuto upozorenje. Upozorenje mora sadržavati barem sljedeće poruke: „Ako ova naprava nije postavljena, djeca se mogu zadaviti. Pomnijivo pročitajte upute i odgovarajuće postavite napravu. Uvijek upotrebljavajte ovu napravu kako bi uzice ili lance držali izvan dosega djece.”
5. Ako postoji sigurnosna naprava ili više njih, mora biti osigurano da mala djeca ne mogu njima upravljati. Pored toga, sigurnosna naprava ili više njih ne smiju za djecu predstavljati rizik od fizičkih ozljeda, primjerice zbog oštrih rubova, priklještenja prstiju ili izbočenih dijelova. Sigurnosne naprave također moraju proći ispitivanja izdržljivosti i trošenja materijala i moraju biti otporne na starenje zbog vremenskih uvjeta. Sigurnosne naprave ne smiju ispuštati male dijelove koji mogu uzrokovati gušenje djeteta.

6. Uzica (uzice), lanac (lanci), lanac (lanci) s kuglicama ili slični predmeti ne smiju ispuštati male dijelove koji mogu uzrokovati gušenje djeteta.

3. INFORMACIJE O SIGURNOSTI PROIZVODA

Na prodajnom mjestu, na ambalaži, na proizvodu i u uputama za uporabu moraju biti jasno i vidljivo istaknuta upozorenja. Upozorenja moraju sadržavati barem sljedeće:

- „Mala se djeca mogu zadaviti zbog petlji na povlačnim uzicama, lancima i vrpčama, te uzicama za upravljanje proizvodom”,
- „Kako bi izbjegnuli rizik od davljenja i zapetljavanja, držite uzice izvan dosega male djece. Uzice se mogu omotati oko vrata djeteta”,
- „Odmaknite krevete, kolijevke i pokućstvo od uzica za upravljanje prozorskim zastorima”,
- „Ne vežite uzice. Pazite da se uzice ne zapletu i da ne nastane petlja.”

Upozorenja moraju sadržavati odgovarajući piktogram.

Na proizvodu mora također biti istaknuto ime ili trgovački znak proizvođača ili uvoznika i ovlaštenog instalatera proizvoda, ako takav postoji.

Uz proizvod moraju biti priložene upute za sastavljanje, postavljanje i sigurnu uporabu sjenila ili prozorskog zastora (uključujući sigurnosnu napravu ili više njih).

4. ZAHTJEVI ZA SIGURNOSNE NAPRAVE NAMIJENJENE ZA NAKNADNO POSTAVLJANJE

Unutarnja sjenila ili prozorski zastori na upravljanje uzicom na kojima je postavljena sigurnosna naprava ili više njih moraju zadovoljavati zahtjeve iz odjeljka 2.

Uz sigurnosnu napravu ili više njih moraju biti priložena sljedeća upozorenja, informacije i upute:

- ime ili trgovački znak proizvođača ili uvoznika i ovlaštenog instalatera proizvoda, ako takav postoji,
 - upute: „Prije postavljanja i korištenja naprave pažljivo pročitajte upute. Ako naprava nije ispravno postavljena, mala se djeca mogu zadaviti. Sačuvajte upute za kasnije korištenje”, „Uporaba dodatnih sigurnosnih naprava smanjuje rizik od davljenja, ali ne osigurava potpunu sigurnost”,
 - upute: „Ispitajte napravu ako je ne koristite redovito” i „Zamijenite napravu ako je neispravna”,
 - upozorenje da ispuštanje malih dijelova može uzrokovati unutarnje gušenje djeteta,
 - informacije o vrsti unutarnjeg sjenila ili prozorskog zastora na upravljanje uzicom za koju je proizvod namijenjen i ispitan,
 - informacije o uporabi (namjeni i mogućim ograničenjima sigurnosne naprave),
 - precizne upute za ispravno postavljanje i položaj naprave ili više njih. Ako je potreban poseban alat za sastavljanje, mora ga priložiti dobavljač naprave ili više njih,
 - uputama moraju biti priloženi piktogrami za lakše razumijevanje,
 - bilo koje druge informacije za sigurnu uporabu.
-